

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **L. K.**, zemřelý, jehož procesním nástupcem je **M. K.**, zastoupený Mgr. Janem Plintou, advokátem, se sídlem Místecká 329/258, Ostrava, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2023, č. j. 4162-3/2023-900000-314, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 4. 2023, č. j. 25 Af 13/2023 - 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 7. 6. 2023 obdržel Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalovaného napadající v záhlaví uvedené usnesení krajského soudu. Tímto usnesením krajský soud odmítl žalobu ze dne 8. 3. 2023 z důvodu nezpůsobilosti žalobce být účastníkem soudního řízení správního, a to s odkazem na § 33 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce coby fyzická osoba totiž dne 3. 1. 2023 zemřel a krajský soud odkázal na § 23 občanského zákoníku, který upravuje právní osobnost fyzické osoby tak, že *člověk má právní osobnost od narození až do smrti*. Současně krajský soud dospěl k názoru, že způsobilost zemřelé osoby být účastníkem soudního řízení správního neplyne v této věci ani ze zákona, jak předpokládá § 33 odst. 2, věta za středníkem, s. ř. s., neboť ani fikci podle § 239a odst. 1 daňového řádu nelze vykládat tak, že by zemřelý daňový subjekt měl právní osobnost pro účely řízení před správními soudy.

[2] Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce L. K. zemřel, vyvstala v řízení o kasační stížnosti potřeba vyřešit otázku procesního nástupnictví po zemřelém účastníkovi. Usnesením ze dne 15. 11. 2023, č. j. 1 Afs 97/2023 - 45 určil Nejvyšší správní soud procesním nástupcem zemřelého L. K. pana M. K. coby správce pozůstalosti. Procesní

nástupce je dle plné moci, kterou v řízení o kasační stížnosti doložil, zastoupen Mgr. Janem Plintou, advokátem.

[3] Žalobce ani jeho procesní nástupce kasační stížnost nepodal; ve svých vyjádřeních ke kasační stížnosti žalovaného ze dne 16. 6. a 23. 6. 2023 pak procesní nástupce žalobce uvedl, že se ztotožňuje s postupem krajského soudu, kasační stížnost navrhuje zamítnout a dále navrhl, aby Nejvyšší správní soud uložil žalovanému povinnost nahradit náklady řízení.

[4] Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud usnesením odmítne podaný návrh, jestliže byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou a dále, podle písm. d), pokud je podle tohoto zákona nepřijatelný. To platí, podle § 120 s. ř. s., přiměřeně i v řízení o kasační stížnosti.

[5] V nynějším případě byla krajským soudem odmítnuta žaloba směřující proti stěžovateli coby správnímu orgánu. Je tak namístě aplikovat závěry vyjádřené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52, č. 4024/2020 Sb. NSS.: *Relevantní újmu však nelze shledat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejpriznivější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení. Stejně jako v případě rozhodování soudů v občanském soudním řízení (viz právě věc sp. zn. 2 Cdon 1363/96), nelze ani v soudním řízení správním nalézt žádný právně relevantní rozdíl mezi výsledkem pro žalovaného ideálním a dosaženým. Morální satisfakce typu „udělali jste to dobře“ v odůvodnění zamítavého rozsudku takový rozdíl netvoří. V nyní posuzované věci je zřejmé, že řízení o žalobě nemohlo pro stěžovatele (správní orgán) skončit příznivěji, a to ani v případě úspěšnosti kasační stížnosti. Výsledkem, proti kterému brojí kasační stížnost, je to, že ve sféře stěžovatele – správního orgánu nenastaly žádné právní účinky a zároveň mu odmítnutí žaloby nezpůsobilo ani žádnou újmu (srov. body 53 a 54 výše uvedeného usnesení). Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti ani žádnou jemu vzniklou újmu netvrdil a pouze polemizoval s důvody, které krajský soud k odmítnutí žaloby vedl.*

[6] Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení takového rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále uvedeno jinak. V § 104 odst. 2 s. ř. s. se uvádí, že kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřijatelná.

[7] S ohledem na obsah kasační stížnosti je patrné, že stížnost ve skutečnosti, prostřednictvím obsáhlé polemiky s právním názorem krajského soudu, směřuje jen proti důvodům rozhodnutí soudu. Stěžovatel sice formálně navrhl zrušení usnesení krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení, avšak konkrétně neuvedl a ani z textu kasační stížnosti nebylo zřejmé, v čem by bylo možno v důsledku napadeného usnesení spatřovat újmu na jeho právech.

pokračování

[8] Oba dílčí závěry kasačního soudu se vzájemně doplňují; stěžovateli v jeho pozici správního orgánu nemohla být odmítnutím žaloby proti němu směřující způsobena újma, sám stěžovatel takovou újmu ani netvrdil a pouze nesouhlasil s důvody, pro které krajský soud žalobu odmítl. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítá podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. postupem podle § 120 s. ř. s. jako kasační stížnost podanou osobou zjevně neoprávněnou. Lze dodat, že s ohledem na to, že stěžovatel nesouhlasí pouze s důvody rozhodnutí krajského soudu, se současně jedná o kasační stížnost nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[9] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu